

Beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten gemeente Westerkwartier 2021

Aanleiding TONK

Sommige huishoudens hebben te maken met een onvoorzienbare, onvermijdelijke en plotselinge terugval in hun inkomen. Vanwege de economische crisis door de maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bestrijding van het coronavirus. Deze huishoudens kunnen daardoor in de problemen raken met de betaling van noodzakelijke kosten, waaronder woonlasten. Deze problemen kunnen niet worden opgelost door het stelsel van sociale zekerheid en de eerder genomen maatregelen uit de steunpakketten. Sommige huishoudens dreigen tussen wal en schip te vallen. Het Rijk en gemeenten voelen zich verantwoordelijk voor deze huishoudens met financiële zorgen.

TONK

De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is een tijdelijke tegemoetkoming in noodzakelijke kosten. Deze tegemoetkoming is voor huishoudens die te maken hebben met een inkomensterugval en daardoor de noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen uit het inkomen. Het gaat hierbij om een vergoeding voor daadwerkelijke noodzakelijke kosten, niet om een inkomensondersteunende regeling. De tijdelijke noodmaatregel TONK geldt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021. In deze periode wordt een ruimere toegang tot het instrument van de bijzondere bijstand geboden. Ook wordt van gemeenten gevraagd aandacht te besteden aan armoede- en schuldenproblematiek, bij een aanvraag TONK. Zodat gemeenten via omscholings- en re-integratiemogelijkheden de arbeidsmarktpositie van aanvragers kunnen verbeteren.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier

gelet op:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35 Participatiewet;

overwegende dat:

- het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een burger in aanmerking kan komen voor een tegemoetkoming Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK);
- het daarom wenselijk is voor dit doel aparte, tijdelijke, beleidsregels vast te stellen;

besluit vast te stellen de beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- wet: Participatiewet;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier;
- inkomensterugval: een onvoorzienbare, onvermijdelijke en substantiële terugval in het inkomen als gevolg van de coronacrisis;
- medebewoners: (pleeg)kinderen van 21 jaar en ouder van de aanvrager en zijn eventuele partner die geen studiefinanciering ontvangen en op het adres staan ingeschreven en overige bewoners van 21 jaar en ouder die op het adres van de aanvrager en zijn partner staan ingeschreven.

Artikel 2 Doelgroep TONK

Een tegemoetkoming TONK is bedoeld voor huishoudens die staan ingeschreven in de gemeente Westerkwartier:

- die door de huidige omstandigheden als gevolg van het coronavirus te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen,
- die daardoor noodzakelijke kosten, namelijk de privé woonlasten, niet meer kunnen voldoen, en
- waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

Toelichting

De TONK geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen. Ook burgers die al in 2020 ingestroomd zijn in een uitkering (WW, bijstand of Tozo) vanwege de coronacrisis, maar waarvoor de hoogte van de uitkering onvoldoende is om de vaste lasten te betalen, kunnen mogelijk in aanmerking komen voor de TONK (afhankelijk van de gemeentelijke beleidsregels). De TONK kan dan voorzien in (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten.

Artikel 3 Duur, terugwerkende kracht, peildatum en gevraagde gegevens TONK

1. De TONK ziet voornamelijk op de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.
2. De TONK kan met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2021 worden aangevraagd, waarbij steeds een maand (tot de 1e van die maand) terug kan worden gegaan voorafgaand aan de aanvraagdatum. Met uitzondering van de aanvraagmaand maart 2021; aanvragen gedurende deze maand kunnen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 worden toegekend.
3. De gegevens van de maand voorafgaand aan de aanvraagdatum gelden als toetsingscriteria voor de TONK.
4. De gevraagde gegevens betreffen in ieder geval een kopie van een geldend ID-bewijs van de aanvrager en zijn eventuele partner, kopie bankpas van de privérekening, de meest recente salaris en/of uitkeringsspecificatie van de aanvrager en zijn eventuele partner, de bankafschriften van alle privérekeningen van de gehele maand voorafgaand aan de aanvraagmaand van de aanvrager en zijn eventuele partner en zo nodig overige bewijsstukken waaruit de noodzakelijke kosten en de substantiële inkomensterugval kan worden opgemaakt.

Artikel 4 Geen recht op TONK

1. Als de aanvrager geen rechthebbende is in de zin van artikel 11 van de Participatiewet.
2. De gemaakte kosten, waarvoor bijzondere bijstand wordt gevraagd, niet verbonden zijn aan Nederland (territorialiteitsbeginsel).
3. Als op een andere manier in de kosten kan worden voorzien.
4. Als een uitsluitingsgrond van artikel 13 eerste lid van de Participatiewet van toepassing is.
5. Er bestaat geen recht op een tegemoetkoming TONK wanneer op grond van artikel 15 van de Participatiewet een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening. Er kan geen tegemoetkoming TONK worden verstrekt als betrokkene een beroep kan doen op een voorliggende voorziening die gezien haar aard en doel geacht wordt passend en toereikend te zijn.
6. Slechts op individuele gronden, als daar zeer dringende redenen voor zijn, mag er op grond van artikel 16 van de Participatiewet worden afgeweken.

Toelichting

Er kan samenloop zijn met andere regelingen uit het steun- en herstellepakket van het Rijk zoals de Tozo. Een aanvrager die Tozo-uitkering ontvangt is niet bij voorbaat uitgesloten voor de tegemoetkoming TONK.

Een vergoeding op basis van de TVL of NOW wordt niet beschouwd als voorliggende voorziening.

Artikel 5 Criteria TONK (artikel 35 Participatiewet)

1. De noodzakelijke kosten van het bestaan doen zich daadwerkelijk voor of zijn al gemaakt.
2. Als de kosten achteraf lager blijken te zijn dan het bedrag dat aan bijzondere bijstand is toegekend, dan bestaat er slechts aanspraak voor de kosten die zich wel hebben voorgedaan.
3. Het moet gaan om noodzakelijke kosten, namelijk de privé woonkosten.
4. De TONK kan worden verstrekt wanneer de noodzakelijke kosten niet (meer) betaald kunnen worden als gevolg van een inkomensterugval uit de beschikbare geldmiddelen boven de geldende vermogensgrens van artikel 34 lid 3 van de Participatiewet.
5. De aanvrager moet (gemotiveerd) verklaren dat er sprake is van een substantiële inkomensterugval als gevolg van de Covid 19 pandemie (causaal verband).
6. Er bestaat slechts recht op een aanvullend bedrag aan TONK indien aan de aanvrager en zijn eventuele partner al woonkostentoeslag wordt verstrekt.

Artikel 6 Criteria woonkosten

1. Onder de privé woonkosten vallen: huur, aflossing hypotheek, hypotheekrente, en de kosten van de nutsvoorzieningen, namelijk gas, water en licht.
2. Er wordt geen verplichting tot verhuizen opgelegd.
3. Artikel 4 lid 1 sub c van de beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Westerkwartier 2020 is niet van toepassing.

Artikel 7 Berekening woonkosten

Voor de vaststelling van de woonkosten wordt de volgende methodiek gehanteerd: er wordt vanuit gegaan dat de aanvrager en zijn eventuele partner tenminste 500 euro per maand aan woonlasten kunnen dragen. Zijn de huur of hypotheeklasten en de kosten voor de nutsvoorzieningen per maand samen hoger, dan wordt het verschil tussen de 500 euro per maand en het meerdere aan huur of hypotheeklasten en de kosten van de nutsvoorzieningen aangevuld tot een bedrag van maximaal 500 euro per maand gedurende de toegekende periode.

Artikel 8 Draagkracht

Onder draagkracht wordt verstaan:

- a. dat deel van het in aanmerking te nemen inkomen en vermogen dat de aanvrager en zijn eventuele partner zelf kan aanwenden voor de te maken bijzondere noodzakelijke kosten;
- b. het in aanmerking te nemen inkomen bedraagt het inkomen van de aanvrager en zijn eventuele partner, dat meer is dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm, inclusief eventuele verlagingen;
- c. het in onderdeel a genoemde deel van het in aanmerking te nemen inkomen bedraagt 35% wanneer de TONK wordt aangevraagd voor kosten die tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan behoren;
- d. wanneer de aanvrager en zijn eventuele partner (kan) beschikken over direct beschikbare geldmiddelen ter waarde van meer dan de voor hem geldende vermogensgrens van artikel 34 van de Participatiewet bestaat er geen recht op de TONK;
- e. onder direct beschikbare geldmiddelen wordt verstaan: contant geld, saldo op alle privé bank- en spaarrekeningen, cryptovaluta en waarde van effecten.

Artikel 9 Draagkrachtperiode

1. De draagkracht wordt bij ongewijzigde omstandigheden voor maximaal 6 maanden vastgesteld.
2. Bovengenoemde periode wordt gerekend vanaf de eerste dag voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag wordt ingediend (met uitzondering van de maand maart, zie artikel 3 lid 2 van deze beleidsregels), dan wel de eerste dag van de maand voorafgaand aan de maand waarin de kosten zijn gemaakt.
3. De vastgestelde draagkracht wordt per maand in mindering gebracht op de te ontvangen TONK.

Artikel 10 Drempelbedrag

Op grond van artikel 35 lid 2 van de Participatiewet wordt geen TONK verstrekt voor woonlasten lager dan 50 euro per maand.

Artikel 11 Inkomen

Onder inkomen wordt in ieder geval verstaan: inkomsten uit arbeid en/of uit een uitkering, inkomsten uit onderneming, inkomsten uit verhuur en inkomsten uit ontvangen partner- en/of kinderalimentatie. Artikel 31 lid 2 Participatiewet is niet van toepassing.

Artikel 12 Vormen TONK

1. De TONK wordt in principe om niet verstrekt.
2. Wanneer de aanvrager binnen afzienbare tijd als nog geheel of gedeeltelijk in de gevraagde kosten kan voorzien, kan de TONK in de vorm van een lening worden verstrekt op grond artikel 48 van de Participatiewet.

Artikel 13 Kostendelersnorm

De kostendelersnorm is niet van toepassing op de aanvragen TONK.

Artikel 14 Medebewoners

Wanneer er één of meer medebewoners op het adres van de aanvrager en zijn eventuele partner staan ingeschreven, wordt rekening gehouden met een extra draagkracht in de vorm van een vast bedrag van 150 euro per maand.

Artikel 15 Inwonende kinderen

Inkomsten en/of vermogen van inwonende kinderen tot 21 jaar worden niet meegerekend bij de vaststelling van de TONK

Artikel 16 Aanvraag

De aanvraag voor de TONK wordt met Digid ingediend via de website van de gemeente Westerkwartier.

Artikel 17 Uitbetaling TONK

De uitbetaling van de TONK vindt maandelijke achteraf plaats rond de zesde van iedere volgende maand.

Artikel 18 Plichten TONK

1. De inlichtingenplicht van artikel 17 van de Participatiewet is onverkort van toepassing.
2. De aanvrager en zijn eventuele partner zijn verplicht om bij wijzigingen in het inkomen dit indien van toepassing maandelijks door te geven. We gaan hierbij uit van het vertrouwensbeginsel.
3. Bij tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan de TONK in de vorm van een lening worden verstrekt, dan wel geheel of gedeeltelijk worden geweigerd.

Artikel 19 Hardheidsclausule TONK

Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor de TONK kan het college in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een tijdelijke tegemoetkoming indien zeer dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 20 Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. De beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking per 1 februari 2021.
2. De beleidsregels vervallen in principe per 1 augustus 2021.

Artikel 21 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als "Beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten gemeente Westerkwartier 2021".

Aldus vastgesteld in de collegevergadering van 23 februari 2021

A. van der Tuuk, burgemeester

A. Schulting, gemeentesecretaris